

Skejby 07.03.2023

**Høringssvar vedr. udkast til styresignal –
fastlæggelse af praksis vedr. juridisk kategorisering, sagsnr. 22-0907638.**

Hermed bemærkninger fra Landsudvalget for Heste og SEGES Innovation, Heste vedr. Udkast til styresignal – fastlæggelse af praksis vedr. juridisk kategorisering.

Det præsenterede styresignal kan få ganske afgørende betydning for udviklingen i den danske hestesektor, idet der er tale om ændringer af essentielle forhold, der i betragtelig grad påvirker såvel driftsøkonomien i den fremtidige hesteproduktion som handelspriser på ejendomme til hesteproduktion. Det er derfor med største væsentlighed at nedenstående bemærkninger ønskes inddraget i overvejelserne af den endelige udformning af styresignalet.

Produktion af heste er en særlig disciplin indenfor landbrugsproduktion, og er vanskelig at sammenligne direkte med landbrugsproduktion ved f.eks. kvæg, svin eller fjerkræ. Helt centrale udfordringer knytter sig til styresignalets angivelse af grænseværdier for vurdering af landbrugsmoment. I styresignalet er hesteproduktion kategoriseret sammen med kvægproduktion, og nedre/øvre grænseværdier på 5 stk./20 stk. er angivet. Disse grænseværdier findes hverken rigtige eller rimelige i vurderingen af en hesteproduktion. Produktion af heste er væsentligt mere intensivt på det enkelte landbrugsdyr end produktion af kvæg, hvorfor man typisk har betragteligt færre heste i en hesteproduktion end kvæg i en kvægproduktion.

Betragtningen understøttes af det faktum, at der er milevidt mellem prisen på en hest og prisen på kvæg. Prisen på en almindelig avlshoppe er afhængig af avlsretning, men vil gennemsnitligt passere 50.000 kr., og det er ikke usædvanligt at handle følhopper til mange hundrede tusinder kroner i de mere udbredte avlsretninger. Gennemsnitspriser på hingste til avl varierer mere indenfor avlsretningerne, men er generelt væsentligt højere. Gennemsnitspriserne er netop et udtryk for produktionen og indbefatter således det meget intensive præg i produktionen af heste.

Endnu et faktum, der understøtter betragtningen om en mere intensiv hesteproduktion er avlshestenes fordeling på de danske stutterier. Statistik fra Hestedatabasen i 2020 viser nemlig at 94% af alle føl kommer til verden på besætninger med kun 1-3 føl årligt. Det er således ganske tydeligt, at der er tale om en meget intensiv hesteproduktion på de danske stutterier. Den voksende udbredelse af nye reproduktionsmetoder som f.eks. embryotransfer, hvor de gode avlshopper kan få flere føl årligt, er i den forbindelse endnu et væsentligt bidrag til en yderligere intensiv hesteproduktion.

Det er vores vurdering i forhold til ovenstående, at grænseværdierne for hesteavlssdyr som minimum bør halveres. Der foreslås således en nedre grænse på 2 heste og en øvre grænse på 10 heste.

Ud over væsentligheden af en ændring af grænseværdierne for hesteavlssdyr, så bør også selve elementerne i hesteproduktionen revurderes. Ved vurderingen af hesteproduktionen i udkastet til styresignal er "avlshopper" og "avlshingste" angivet som produktionsdyr, men det er ikke tilstrækkeligt. I vurderingen af en hesteproduktion er det nemlig ikke nok at fokusere på avlshopper og avlshingste anvendt i selve følproduktionen, da denne del af produktionen kun er første fase af det endelige produkt.

Ved produktion af heste er den efterfølgende tilvækst og forarbejdning af ungheste lige så væsentlig som produktionen af føllet. Dette idet slutproduktet (hesten) ikke kan anvendes til sit formål før yderligere tilvækst og forarbejdning har fundet sted, præcis som når andre landbrugsdyr gives tilvækst inden de kan betegnes som slutprodukter.

Tilvæksten før ibrugtagning er nødvendig, da man først kan forarbejde en hest, når den er udvokset, af hensyn til hestens velfærd. Forarbejdning, der f.eks. omfatter uddannelse og tilridning, er den sidste produktionsfase mod det endelige produkt, der skal kunne afsættes til markedspris.

Det er derfor væsentligt at anerkende at disse tilvækst og forarbejdningsaktiviteter er nødvendige faser i hesteproduktionen for at sikre en rimelig inddragelse af hele værdikæden. En definition af dyr i hesteproduktionen bør omfatte heste i tilvækst samt heste under uddannelse/tilridning/tilkørsel, og produktionsdyrene i disse faser bør tælle med, når omfanget af en hesteproduktion vurderes (øvre/nedre grænseværdi).

Konkret foreslås, at heste op til 7 år omfattes ved vurderingen af antal dyr i en hesteproduktion (øvre/nedre grænseværdi). Baggrunden er at tilvækstfasen typisk afsluttes efter 3-5 år afhængig af avlsretning/type, hvorefter forarbejdningsfasen påbegyndes. Herefter vil en forarbejdningsperiode på 1-2 år med tillæring skulle påregnes, inden produktet (hesten) kan afsættes og trygt anvendes.

Det er ganske væsentligt, at rammerne for vurdering af landbrugsmoment bliver korrekte. Det, der er på spil, er såvel en ellers meget succesfuld hestesektors videre eksistens som den samfundsmæssige gevinst ved hesteaktiviteter i landdistrikterne. I Danmark skønnes ca. 190.000 heste at opholde sig på ca. 20.000 besætninger i landdistrikterne. En sektoranalyse fra 2009 viste at hestesektoren bidrager med mere end 21.000 fuldtidsstillinger og en omsætning på ca. 25 mia. kr. til den danske samfundsøkonomi. Langt den overvejende del af antallet af beskæftigede og omsætning relaterer sig til landdistrikterne.

Hesteejendommene har ligeledes stor betydning for befolkningen og udviklingen af landdistrikterne. Det er ofte ressourcerige familier, der flytter til landdistrikterne for at producere heste, og derved modvirker tendensen til urbanisering. Familierne bidrager i den forbindelse med økonomi og sammenhængskraft på landet, ligesom det er et faktum at hesteproduktionen leverer fritidsbeskæftigelse til en stor gruppe børn og unge i netop landdistrikterne. Hesteproduktionen er en så væsentlig del af aktiviteterne i landdistrikterne, at det vil være fatalt for sammenhængskraften i landdistrikterne, hvis hesteaktiviteter udfases eller neddrøses som følge af urimelige vilkår omkring produktionsfaciliteterne.

De kriterier for vurdering af landbrugsmoment, der er skitseret i udkastet til styresignal skønnes at få betydelige negative konsekvenser for såvel hesteproduktionen som landdistrikterne. Kriterierne opleves tillige fagligt ukorrekte.

Med øje på sektorens struktur, med de mange mindre danske stutier, er det vores bekymring, at en ganske betragtelig del af den danske hesteproduktion rammes økonomisk hårdt, blot fordi hesteproduktion optimeres på kvalitet frem for kvantitet. En optimering, der i øvrigt i det seneste årti har cementeret Danmark som én af de absolut førende nationer i verden indenfor produktion af heste. Derfor opfordrer Landsudvalget for Heste og SEGES Innovation, Heste til ændring af kriterierne for vurdering af landbrugsmoment ved hesteproduktion, og stiller sig naturligvis gerne til rådighed for at uddybe og underbygge ovenstående argumentation.

På vegne af

Landsudvalget for Heste og SEGES Innovation, Heste

Jørgen Kold
SEGES Innovation, Heste
Agro Food Park 15
8200 Aarhus N
Dir. tf.: 8740 5460
E-mail: jrk@seg.es.dk